

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2020. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2020. ГОДИНУ**

Број: 03-16-1-950/21

Сарајево, јул 2021. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
3.1	Организација и руковођење	10
3.2	Систем финансијског управљања и контроле	11
3.3	Интерна ревизија	12
4.	БУЏЕТ	13
4.1	Активности у надлежности Канцеларије	13
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	14
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	14
5.2	Преглед прихода и примитака	15
5.3	Биланс стања	16
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	16
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	18
8.	СУДСКИ СПОРОВИ	18
9.	КОМЕНТАРИ	19
ПРИЛОЗИ		19

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Канцеларије за разматрање жалби Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија) који обухватају: биланс стања на 31.12.2020. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, осим за могуће ефекте питања описаних у параграфу Основ за мишљење с резервом, финансијски извјештаји Канцеларије приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2020. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

- *Канцеларија није евидентирала у Главну књигу обавезе за поврат накнада за уважене жалбе по 584 рјешења о поврату накнаде у вриједности од 1.084.519 КМ, чиме су приходи исказани у већем износу, а укупне обавезе исказане у Билансу стања потцијењене за наведени износ (тачка 5.2. и 5.3. Извјештаја).*

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја.

Независни смо од Канцеларије у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједи основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Канцеларије је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједје основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Канцеларије за 2020. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Канцеларије за 2020. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Канцеларије у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *ангажовање лица по основу уговора о дјелу (тачка 6. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Канцеларије је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Канцеларије, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима.

Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 27.7.2021. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију је извршила финансијску ревизију Канцеларије за 2019. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са скретањем пажње на истек мандата за четири именована члана Канцеларије те испуњеност услова за пензионисање једног члана. У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2019. годину Канцеларији су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Канцеларија је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Р.бр.	Оцјена реализације препоруке	Реализована	Реализација у току	Нереализована
I	Препоруке из 2019. године			
1.	Парламентарна скупштина БиХ је именовала нове чланове Канцеларије, а члан који је испуњавао услове за пензију је разријешен функције у 2021. години именовањем новог члана на његово мјесто.	●		
2.	Канцеларија није проводила активности на даљем унапређењу система финансијског управљања и контроле сходно важећим прописима.			●
3.	Канцеларија је донијела правила за покретање прекршајног поступка.	●		
4.	Канцеларија је донијела нову инструкцију у вези с попуњавањем вирмана у циљу лакшег усаглашавања података о уплатама са Главном књигом и иста је у примјени.	●		
5.	Систем OWIS је унапријеђен тако да сада постоје извјештаји који доприносе ефикаснијем праћењу наплаћених и враћених накнада.	●		
II	Препоруке из претходних година			
6.	И даље се одређени број лица, због потребе посла, ангажује по основу уговора о дјелу на систематизованим радним мјестима која нису попуњена, а због неодобреног запошљавања од стране надлежних институција.			●

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Канцеларија је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1 Организација и руковођење

Канцеларија има 17 чланова од којих је седам у сједишту Канцеларије у Сарајеву и по пет чланова у филијалама у Бањој Луци и Мостару. Чланове Канцеларије у складу са чланом

93. став 10) и 11) Закона о јавним набавкама именује Парламентарна скупштина БиХ на мандат од пет година са могућношћу једног поновног именовања.

Због истека мандата чланова у сједишту Канцеларије, у јуну 2020. године је формирана парламентарна комисија за провођење конкурсне процедуре за именовање нових чланова на основу чијег приједлога је Парламентарна скупштина БиХ крајем новембра 2020. године именовала шест чланова Канцеларије у сједишту, од којих су три члана и раније били чланови Канцеларије¹. За предсједавајућег Канцеларије је изабрано лице које је обављало функцију члана Канцеларије у филијали у Бањој Луци.

Такође, крајем године због истека мандата чланова Канцеларије у филијалама у Бањој Луци и Мостару покренута је конкурсна процедура за именовање нових чланова у филијалама те за једног члана из сједишта из реда осталих народа јер у претходној конкурсној процедури овај члан није изабран (кандидат је одустао). Процедура је окончана и нови чланови у филијалама и један члан у сједишту су именовани у априлу 2021. године.

Члан Канцеларије у Бањој Луци који је с датумом именовања у 2015. години испуњавао услове за пензионисање у складу с чланом 71. Закона о раду у институцијама БиХ² је разријешен функције у 2021. години именовањем новог члана на његово мјесто.

Пословником о раду Канцеларије уређен је начин рада и одлучивање у Канцеларији, састав и овлашћења Колегијума, избор, трајање мандата и овлашћења предсједавајућег Канцеларије те друга питања од значаја за поступање, рад и руковођење у Канцеларији. Предсједавајући Канцеларије се одређује по принципу ротације, у једнаким временским интервалима и из реда стручњака правног смјера који имају положен правосудни испит. Одлука о избору доноси се на Општој сједници Канцеларије. Општу сједницу чине сви чланови Канцеларије, а на истој се доноси и усваја план и програм рада, извјештај о раду, приједлог буџета Канцеларије, пословник о раду, правилник о унутрашњој организацији, план запошљавања и план јавних набавки. У 2020. години није одржана општа сједница тако да Канцеларија није усвојила Извјештај о раду за 2019. годину нити план и програм рада за 2020. годину.

Унутрашња организација Канцеларије утврђена је Правилником о унутрашњој организацији који је усвојен у децембру 2015. године. Правилником је предвиђено укупно 55 извршилаца, од чега је 17 чланова Канцеларије. На 31.12.2020. године Канцеларија је имала 31 запосленог укључујући 16 именованих лица.

3.2 Систем финансијског управљања и контроле

Систем финансијског управљања и контроле у Канцеларији је, у кључним аспектима, имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ³, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Попис и мапа пословних процеса те утврђени ризици су ажурирани крајем 2019. године док у 2020. години није било измјена. Већина ризика се односи на недостатак запослених у складу са планираном систематизацијом због неодобреног запошљавања. Нису планиране конкретне активности на даљем умањењу ризика и унапређењу система финансијског управљања и контроле. Такође, нису ни окончане активности на ажурирању Правилника о унутрашњој организацији у смислу дефинисања обавеза руководиоца на свим нивоима за успостављање, развој и

¹ Службени гласник БиХ, број 77/20

² Службени гласник БиХ, број 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 и 93/17

³ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

провођење система финансијског управљања и контроле како је прописано Одлуком о измјенама и допуни Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине⁴.

Канцеларија посједује одређене правилнике и процедуре, којима су дефинисана одређена подручја потрошње и значајнији процеси рада као и нивои овлашћења и одговорност, међутим, поједине процедуре је потребно ажурирати због промјене околности и начина на који се исти одвијају у односу на претходни период (нпр. интерне процедуре стварања обавеза, процедура за рад у модулу електронског благајничког пословања, процедуре контроле наплате накнада од жалбеног поступка и поврата накнада за основане жалбе и др.).

Канцеларија је Централној хармонизацијској јединици доставила Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2020. годину.

ПРЕПОРУКА 1

Препоручујемо наставак активности на даљем унапређењу система финансијског управљања и контроле сходно важећим прописима те благовремено ажурирање правила и процедура водећи рачуна о свим кључним контролама и одговорностима запослених.

3.3 Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији у институцијама БиХ⁵ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁶, за обављање интерне ревизије у Канцеларији надлежна је Јединица интерне ревизије Парламентарне скупштине БиХ.

У складу са Годишњим планом интерне ревизије надлежна јединица интерне ревизије је извршила накнадну ревизију процеса сравњења наплате и поврата прихода и редовну ревизију система правних послова.

Код процеса сравњења, наплате и поврата прихода дата је једна препорука која се односи на досљедну примјену интерних контрола у сврху функционисања система сравњења, наплате и поврата прихода и за коју је накнадном ревизијом у 2020. години констатовано да није реализована. Канцеларија је у Информацији о корективним радњама предузетим у циљу реализације препорука интерне ревизије навела да су за реализацију препоруке потребна буџетска средства и одобрење за запошљавање државног службеника од стране надлежних институција. У извјештају интерне ревизије система правних послова из фебруара 2021. године, дато је пет препорука које се односе на унапређење система интерних контрола у дијелу надзора над израдом правних аката, примјену важећих прописа приликом ангажовања лица по основу уговора о дјелу те благовремено ажурирање донесених интерних прописа у дијелу наплате и уплате прихода.

⁴ Службени гласник БиХ, број 30/13 и 67/15 и 51/18

⁵ Службени гласник БиХ број 27/08 и 32/12

⁶ Службени гласник БиХ, број 49/12

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину⁷, Канцеларији су одобрена средства у износу од 2.212.000 КМ и то у цијелости за текуће издатке.

Уз сагласност Министарства финансија и трезора крајем године извршене су двије промјене структуре расхода (10.11.2020. и 11.01.2021. године) у укупном износу од 36.500 КМ. Смањени су издаци за накнаде трошкова запослених (13.000 КМ), путни трошкови (10.000 КМ), издаци за енергију и комуналне услуге (2.000 КМ), издаци за текуће одржавање (4.000 КМ), издаци за набавку материјала (5.000 КМ), издаци за услуге превоза и горива (2.000 КМ), издаци за осигурање (500 КМ), а повећани су издаци за ПТТ услуге (5.000 КМ) и уговорене услуге (31.500 КМ).

Потреба за наведеним промјенама структуре расхода посљедица је умањења буџета у односу на буџетски захтјев Канцеларије, увећаних потреба за средствима на позицији поштанских услуга због већег броја жалби те уговорених услуга због повећаних трошкова спора по судским пресудама донесеним по жалбама на рјешења Канцеларије те за потребе ангажовања лица по уговору о дјелу, али и због слабости интерних контрола у дијелу праћења извршења буџета на што је Министарство финансија и трезора БиХ скренуло пажњу Канцеларији.

Укупно извршење буџета са 31.12.2020. године износи 2.131.272 КМ или 96% одобреног буџета.

4.1 Активности у надлежности Канцеларије

Канцеларија није усвојила План и програм рада за 2020. годину нити Извјештај о раду за 2019. годину јер није одржана Општа сједница.

Канцеларија је сачинила Извјештај о раду за 2020. годину који је 3. јуна 2021. године упућен Парламентарној скупштини БиХ на усвајање.

Према Извјештају о раду Канцеларија је у 2020. години запримила 3.868 жалби, од чега је укупно ријешено 3.512 жалби, док је 356 неријешених жалби, које су запримљене крајем 2020. године и нису ријешене због времена комплетирања. Број жалби које су пренесене из 2019. године и ријешене у току 2020. године износи 204 и једна жалба која је још увијек у поступку рјешавања. Од укупног броја ријешених жалби у току 2020. године, уважено их је 1.327.

Канцеларија је, према члану 116. Закона о јавним набавкама, надлежна за подношење прекршајних пријава, када утврди да је било повреда поступка јавне набавке које представљају прекршај у смислу Закона о јавним набавкама. Према информацијама које смо добили током ревизије, Канцеларија је у 2020. години поднијела двије прекршајне пријаве надлежним судовима.

Претходних година Канцеларији је скренута пажња на одсуство системског приступа приликом примјене члана 116. Закона о јавним набавкама те препоручено да у циљу једнообразног и системског приступа донесе процедуре поступања по члану 116. Закона о јавним набавкама. У току 2020. године сачињен је нацрт правила за покретање

⁷ Службени гласник БиХ, број 46/20

прекршајног поступка која су коначно усвојена у мају 2021. године. Ефекте примјене донесених правила ћемо моћи цијенити у наредном периоду.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Канцеларија је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2020. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Канцеларија је, у текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину образложила реализацију расхода и прихода те одступања у односу на план те билансне позиције.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2020. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 2.131.272 КМ, што је за 80.728 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2020. годину.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате и накнаде (1.587.831 КМ), накнаде трошкова запослених (185.549 КМ), издаци за телефонске и поштанске услуге (106.817 КМ), унајмљивање простора за филијале у Бањој Луци и Мостару (65.582 КМ), издатке за уговоре о дјелу (37.840 КМ - нето, а бруто 46.384 КМ) те трошкове спора (70.032 КМ) по пресудама Суда БиХ донесеним по жалбама на рјешења Канцеларије углавном из претходних године, а која Канцеларија доноси сходно одредбама Закона о јавним набавкама.

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

Бруто плате и накнаде: Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2020. године исказане су у износу од 1.587.831 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 932.156 КМ, а порези и доприноси 655.675 КМ. Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Канцеларији био је 32.

Крајем године, на основу Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда⁸ седам запослених је помјерено за један или два степена више у оквиру истог платног разреда. Као критеријум за напредовање кориштене су оцјене рада.

Плаћено одсуство: Канцеларија је једном државном службенику (стручном савјетнику за питања јавних набавки) одобрила плаћено одсуство у периоду од 24.2.2020. до 9.7.2020. године. Плаћено одсуство је тражено ради образовања и стручног усавршавања – магистарског студија - „International Master in Public Procurement Management“ у Риму. Приликом подношења захтјева за давање сагласности за плаћено одсуство, запослени је навео да дио школовања (школарина и ноћења) финансира Европска развојна банка, а остале трошкове сам запосленик. Приликом одобравања плаћеног одсуства Канцеларија се руководила мишљењем Агенције за државну службу датим у 2015. години, када је један државни службеник такође тражио плаћено одсуство за исти студиј за који је Агенција за државну службу тада објавила оглас. Агенција је тада дала мишљење да се у конкретном случају може одобрити плаћено одсуство, а уколико то не би било одобрено, у крајњем случају би се требало одобрити неплаћено одсуство. Канцеларија је у

⁸ Службени гласник БиХ број: 6/12 и 76/20

наведеном случају одобрила неплаћено одсуство. Међутим, када је ријеч о предметном случају у 2020. години није нам презентована документација да је био расписан оглас за наведени студиј од стране Агенције за државну службу односно да је поменути државни службеник конкурисао на истом нити је прибављено мишљење Агенције за државну службу БиХ о поступању у конкретном случају, што сматрамо да је Канцеларија требала урадити.

5.2 Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2020. године, исказани су у износу од 2.586.119 КМ, што је за 876.119 КМ више у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2020. годину те 964.875 КМ више у односу на приходе остварене у 2019. години. Приходи се односе на приходе од административних такси (126.975 КМ) те приходе од накнада за покретање жалбеног поступка (2.459.144 КМ). Наплата прихода се врши на основу Закона о административним таксама⁹ и Закона о јавним набавкама¹⁰.

Исказани износ прихода не представља стварни приход по овом основу с обзиром на то да са 31.12.2020. године Канцеларија није евидентирала у Главну књигу обавезе за поврат накнада по основу 584 донесена рјешења о поврату накнада која се односе на жалбе из 2020. године, а чија вриједност износи 1.084.519 КМ, што је Канцеларија навела у

Канцеларија није евидентирала у Главну књигу обавезе за поврат накнада за уважене жалбе у вриједности од 1.084.519 КМ.

образложењима финансијских извјештаја. Наиме, накнаде се наплаћују прије одлучивања о жалби, а уколико у одређеном року жалилац не достави доказ о

уплати накнаде и таксе за покретање жалбеног поступка, таква жалба се не узима у разматрање него се одбацује као неуредна. Накнада је неповратна у случају неосноване жалбе. У случају уважене жалбе, врши се поврат накнаде жалиоцу.

Према Инструкцији о измјени и допуни инструкције о начину уплате, контроле и поврата накнада прописаних чланом 108. Закона о јавним набавкама, од 01.01.2019. године унос обавеза по рјешењима о поврату накнада у Главној књизи врши Канцеларија, а не Министарство финансија и трезора БиХ како је то ранијих година био случај. Канцеларија је након доношења наведене Инструкције упознала Министарство финансија и трезора БиХ о потенцијалним ризицима у вези с благовременим евидентирањем обавеза по рјешењима о поврату накнада због недостатка људских ресурса, што је и навела у образложењима финансијских извјештаја као главни разлог неевидентирања наведених обавеза. У току 2020. године донесено је 1.562 рјешења о поврату накнаде у складу са Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ од којих је реализовано 978.

Наведени износ по рјешењима о поврату накнада би требао бити евидентиран и враћен у 2021. години и неће теретити conto Прихода Главне књиге Канцеларије, него conto распореда вишка прихода над расходима 511122 у Главној књизи на шифри Трезор.

Наиме, наведеном инструкцијом је прописано да уколико се рјешење о поврату донесе у наредној години у односу на годину када је наплаћена накнада, унос обавеза за поврат ће се евидентирати као обавеза према добављачу уз евидентирање разграничења на конту 191312-Остала разграничења. Увидом у Главну књигу расположиву приликом обављања завршне ревизије укупно је на конту разграничења у 2021. години евидентиран

⁹ Службени гласник БиХ број: 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 13/07, 76/07, 98/12, 15/14, 32/17, 53/17, 62/17 и 73/17

¹⁰ Службени гласник БиХ број: 39/14

износ од 811.052 KM највећим дијелом по рјешењима о поврату из 2020. године, који није коначан јер још увијек нису окончана сва књижења. Према важећој инструкцији, Министарство финансија и трезора БиХ два пута годишње (за израду полугодишњег и годишњег обрачуна) врши затварање наведеног конта и његов пренос на konto 511122 (Распоред вишка прихода).

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је без одлагања предузети активности на превазилажењу настале ситуације у вези са неажурним евидентирањем поврата накнада у циљу обезбјеђења да се у текућој години евидентирају сва потребна књижења везано за донесена рјешења о поврату истих те реалног приказа прихода и обавеза у финансијским извјештајима Канцеларије.

5.3 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2020. године исказана су укупна средства у износу од 27.057 KM. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 230.045 KM.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (26.294 KM), краткорочне текуће обавезе (63.771 KM) и обавезе према запосленима за бруто плате и накнаде из децембра 2020. године (139.980 KM).

Канцеларија је извршила попис сталних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2020. године. Пописом нису констатована одступања књиговодственог од стварног стања.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

Краткорочне текуће обавезе (63.771 KM) се највећим дијелом (59.839 KM) односе на обавезе према добављачима измирене у наредној години.

Као што је наведено у тачки 5.2. Преглед прихода и примитака, Канцеларија није евидентирала у Главну књигу обавезе за поврат накнада за уважене жалбе по 584 рјешења о поврату накнаде у вриједности од 1.084.519 KM, чиме су укупне обавезе исказане у Билансу стања потцијењене за наведени износ.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину, Канцеларији је одобрено 33 запослених. На 31.12.2020. године, Канцеларија је имала 31 запосленог, од којих су 16 именована лица, 14 лица је запослено на неодређено вријеме и једно лице на одређено вријеме. Два лица због именовања на функције чланова Канцеларије се воде на неплаћеном одсуству.

У периоду од 01.01. до 31.12.2020. године није било пријема у радни однос на неодређено вријеме државних службеника и запосленика. На одређено вријеме током године су примљена два запосленика од којих је један четири пута ангажован на одређено вријеме до три мјесеца (два пута по три мјесеца, једном на два мјесеца и једном на један мјесец)

без расписивања јавног огласа за попуну радног мјеста с тим што запосленик није више у радном односу у Канцеларији. Током 2020. године није било унапређења нити интерних премјештаја државних службеника и запосленика.

У Канцеларији је у периоду од 01.01. до 31.12.2020. године престао радни однос за пет запослених и то због истека мандата и стицања услова за старосну пензију (једно лице), истек мандата (три лица) и истек уговора о раду на одређено вријеме (једно лице).

Канцеларија је извршила оцјењивање државних службеника и запосленика те извјештаје о оцјењивању државних службеника прослиједила Агенцији за државну службу БиХ.

Уговори о дјелу: Канцеларија је и у 2020. години, као и претходних година, три лица током цијеле године ангажовала по основу уговора о дјелу на систематизованим пословима за пријем и отпрему поште у сједишту Канцеларије и филијалама у Бањој Луци и Мостару са мјесечном накнадом од 790 КМ до 840 КМ. Такође, једно лице је ангажовано за чишћење пословних просторија и фотокопирање у сједишту (790 КМ мјесечна нето накнада). Углавном се

Канцеларија је вршила ангажовање лица по основу уговора о дјелу на систематизованим пословима.

ради о лицима која се ангажују дужи временски период на овим пословима без транспарентних процедура ангажовања. У току године није дошло до измјене укупног броја ангажованих на овим пословима, али је једно лице ангажовано до марта, а потом друго лице од јуна на истим пословима и са истом накнадом.

Једно лице је једнократно ангажовано за услуге одржавања веб странице Канцеларије са накнадом од 1.000 КМ - нето, тако да су укупни издаци по основу уговора о дјелу са 31.12.2020. године реализовани у нето износу од 37.840 КМ (брuto 46.384 КМ).

Канцеларија већ дуже вријеме у својим званичним извјештајима наводи проблем недостатка запослених како на стручним тако и на оперативним пословима те континуирани раст броја жалби. Такође, Канцеларија је претходних година (од 2015. године) више пута упућивала захтјеве према Министарству финансија и трезора БиХ и Савјету министара БиХ за одобравање додатног запошљавања у оквиру систематизованих радних мјеста, међутим, исто није одобрено. У септембру 2020. године тражено је додатно запошљавање за четири извршиоца (два државна службеника-виши стручни сарадник за кадровске и опште послове и стручни сарадник за јавне набавке и друге економске послове као и два запосленика-референт за пријем и отпрему поште и референт за архиву) за шта је обезбијеђено Мишљење Министарства финансија и трезора БиХ (акт од 26.11.2020. године), али још увијек Савјет министара БиХ није дао сагласност.

ПРЕПОРУКА 3

Уважавајући потребу обезбјеђења континуитета свих активности које прате основну дјелатност због које је институција основана, потребно је наставити активности на рјешавању питања ангажовања спољних сарадника по уговору о дјелу, посебно у дијелу обављања послова из описа систематизованих радних мјеста имајући у виду чињеницу да исто није прихватљиво за јавни сектор. Ангажовање лица за послове из описа систематизованих радних мјеста треба да се рјешава у складу са релевантним законским прописима на транспарентан начин.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Према Извјештају о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора у систему јавних набавки Канцеларија је провела 18 поступака јавних набавки, од чега је један преговарачки без објаве обавјештења о набавци за набавку услуга одржавања информационог система (6.000 КМ без ПДВ-а) и остало су директни споразуми. Укупна вриједност закључених уговора је 45.037 КМ без ПДВ-а.

На основу прегледаног узорка закључених уговора везаних за набавку услуга одржавања информационог система (6.000 КМ без ПДВ-а), набавка канцеларијског материјала (5.995 КМ без ПДВ-а) и набавка услуга одржавања електронске опреме (6.000 КМ без ПДВ-а) нису уочене значајне неправилности у погледу примјене општих принципа Закона о јавним набавкама. Код провођења набавки путем директног споразума Канцеларија је упућивала захтјев за доставу понуда на више адреса и вршила избор најповољнијег понуђача на основу достављених понуда. Канцеларија је извршила објаву података о закљученим уговорима на веб страници, како је то прописано чланом 75. Закона о јавним набавкама.

8. СУДСКИ СПОРОВИ

Према подацима Канцеларије презентованим у Извјештају о раду, против одлука Канцеларије пред Судом БиХ је током 2020. године покренут управни спор за 343 предмета или 9,76% предмета у односу на ријешене жалбе у 2020. години. Суд БиХ је у 2020. години донио 472 одлуке (пресуде и рјешења), од којих се осам односи на предмете из 2020. године, а остале одлуке се односе на предмете из ранијег периода (2016-2019. година). Суд БиХ је уважио тужбу у 131 предмету, одбио тужбу као неосновану у 312 предмета, 6 тужби је одбачено, а у 10 предмета поступак је обустављен.

Према прегледу судских спорова који је Канцеларија доставила (извјештај из Правобранилаштва од 26.5.2021. године) против Канцеларије, али и других институција БиХ (Агенција за јавне набавке, институције БиХ и др.) се води осам спорова од којих су два радна спора, а остали спорови се односе на накнаду штете у поступцима јавних набавки.

Значајни спорови се односе на спор покренут од БХ Телекома из 2013. године у вези с накнадом штете (вриједност спора 376.619 КМ), затим спор покренут од стране „Алми“ Зеница из 2019. године у којем је поред Канцеларије тужена и Агенција за јавне набавке (вриједност спора 1.942.767 КМ) те спор „Санитације“ против институција БиХ и Канцеларије из 2018. године (вриједност спора 100.000 КМ), Семберија транспорт (вриједност спора 99.000 КМ) те радни спор покренут од чланова Канцеларије којима је истекао мандат због разлике у плати по основу дискриминације (вриједност спора 121.700 КМ).

Пресудом Суда БиХ одбијени су тужбени захтјеви од стране удружења судских тумача Републике Српске из 2019. године у вези са утврђивањем да ли удружења могу бити учесници у поступку јавне набавке у којима су поред Канцеларије тужене и друге институције БиХ. Ови поступци су у фази прекида.

Према наводима Канцеларије вријеме трајања управног спора пред Судом БиХ у већини окончаних поступака било је између једне и три године, док је мањи број поступака окончан у року краћем од једне године.

С обзиром на наведено постоји оправдан ризик од значајних потенцијалних обавеза на буџет институција БиХ по судским споровима.

9. КОМЕНТАРИ

Канцеларија је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2020. годину. Коментари се односе на основ за изражавање мишљења и представљају образложења неевидентирања поврата накнада за уважене жалбе по донесеним рјешењима, а с којима смо и током ревизије били упознати и које смо узели у обзир и цијенили приликом сачињавања налаза и изражавања мишљења. С тим у вези, коначан текст овог Извјештаја остаје без корекција у односу на Нацрт извјештаја.

Вођа тима за финансијску ревизију

Наташа Авдаловић, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Муневера Бафтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Сеида Капо, ревизор, с.р.

Срђан Крајишник, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2020. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2020. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2020. годину

Канцеларија за разматрање жалби Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Проценат 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	2.212.000	0	2.212.000	2.131.272	96
Бруто плате и накнаде	1.658.000		1.658.000	1.587.831	96
Накнаде трошкова запослених	199.000	-13.000	186.000	185.549	100
Путни трошкови	13.000	-10.000	3.000	2.952	98
Издаци телефонских и пошт. услуга	104.000	5.000	109.000	106.817	98
Издаци за енергију и ком. услуге	22.000	-2.000	20.000	18.844	94
Набавка материјала	25.000	-5.000	20.000	18.707	94
Издаци за услуге превоза и горива	5.000	-2.000	3.000	2.603	87
Унајмљивање имовине и опреме	66.000		66.000	65.582	99
Издаци за текуће одржавање	23.000	-4.000	19.000	18.998	100
Издаци за осигурање	3.000	-500	2.500	2.357	94
Уговорене и друге посебне услуге	94.000	31.500	125.500	121.032	96
2. Капитални издаци	0	0	0	0	
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме			0		
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	2.212.000	0	2.212.000	2.131.272	96
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
6. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
			0		
8. Укупно (4+5+6+7)	2.212.000	0	2.212.000	2.131.272	96

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2021. године.

Предсједавајући Канцеларије:
Марко Колобарић

Биланс стања на 31.12.2020. године

Канцеларија за разматрање жалби Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2020.	31.12.2019.	Проценат 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	763	106	720
Новчана средства			
Краткорочна потраживања	763	106	720
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	26.294	57.523	46
Стална средства	458.297	488.620	94
Исправка вриједности	432.003	431.097	100
Неотписана вриједност сталних средстава	26.294	57.523	46
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	27.057	57.629	47
3. Краткорочне обавезе и разграничења	203.751	403.105	51
Краткорочне текуће обавезе	63.771	260.859	24
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	139.980	142.246	98
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења			
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	26.294	57.523	46
Извори средстава	26.294	57.523	46
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	230.045	460.628	50

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2021. године 2021. године.

Предсједавајући Канцеларије:
Марко Колобарић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Канцеларије за разматрање жалби Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Канцеларија) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2020. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину (Службени гласник БиХ број 46/20) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Канцеларије.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 19.05.2021. године

Предсједавајући Канцеларије

Марко Колобарић